

Sygn. akt III CSK 121/12

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jacek Gudowski

w sprawie z wniosku U. K.
przy uczestnictwie D. P., Ł. P. i A. F.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 czerwca 2012 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 17 listopada 2011 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Wnioskodawczyni U. K. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 17 listopada 2011 r., podnosząc jako okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, a związanych z występowaniem w sprawie zagadnienia prawnego dotyczącego kwestii „zachowania przez uczestnika postępowania możliwości powołania okoliczności faktycznych, czy środków dowodowych we wniosku o zmianę prawomocnego postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku, mimo iż nie zostały one wykryte dopiero po prawomocnym zakończeniu sprawy spadkowej (art. 679 § 1 k.p.c.), a nadto to, wg jakich kryteriów, czy okoliczności należy ocenić możliwość ich powołania przez uczestnika w postępowaniu spadkowym”.

Skarżąca powołała się także na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci jej oczywistej zasadności wynikającej z naruszenia przepisów postępowania wskazanych w podstawach skargi poprzez uznanie przez sąd drugiej instancji apelacji za nieuzasadnioną, mimo nierozpoznania wszystkich zarzutów apelacyjnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Jeżeli skarżący wskazuje jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien sformułować to zagadnienie, przytoczyć argumenty prowadzące do niejednorodnych wniosków oraz uzasadnić jego istotny charakter. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnienie prawne jest istotne, gdy ma znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia podobnych spraw. Pojęcie istotności oznacza bowiem jego doniosłość, która wyraża się rangą zawierającego się w nim problemu prawnego oraz jego znaczeniem wykraczającym poza potrzeby rozstrzygnięcia jednostkowej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia

10 grudnia 2003 r., V CZ 123/03, niepubl., z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepubl., z dnia 23 października 2002 r., II CK 12/02, niepubl.).

Zagadnienie sformułowane w skardze kasacyjnej nie jest istotne, nie ma bowiem doniosłego znaczenia dla rozwoju nauki prawa i praktyki orzeczniczej. W postanowieniu z dnia 4 lutego 2000 r., II CKN 740/98 (nie publ.) Sąd Najwyższy stwierdził, że przez uczestnictwo w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku należy rozumieć formalny udział w postępowaniu, a nie stopień aktywności, bierności, czy nawet całkowitą bezczynność zainteresowanego występującego w sprawie.

W sprawie nie zachodzi także potrzeba wykładni art. 679 § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 kwietnia 1982 r., III CZP 15/82 (OSNC 1982, nr 8-9, poz. 118) dostatecznie wyjaśnił, że ten kto był uczestnikiem postępowania o stwierdzenie nabycia spadku może złożyć wniosek na podstawie powołanego przepisu w terminie jednego roku od dnia, w którym uzyskał możliwość wskazania podstawy uzasadniającej dokonanie zmiany postanowienia, jeżeli nie mógł jej powołać w trakcie postępowania spadkowego.

Należy także zauważyć, że w skardze kasacyjnej wnioskodawczyni zachodzi sprzeczność argumentacyjna, gdyż powołała się ona także na oczywistą zasadność skargi jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie jej do rozpoznania, jednak występowanie tej przesłanki przedsądu jest w zasadzie wyłączone, gdy skarżący powołuje się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Istotne zagadnienie prawne występuje w sytuacji, w której na tle rozpoznawanej sprawy wyłania się abstrakcyjny problem prawny istotny dla rozwoju judykatury i jurysprudencji i z tego względu wymagający wypowiedzi Sądu Najwyższego. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi natomiast wtedy, gdy w konkretnej sprawie doszło do oczywistego, rażącego i widocznego „na pierwszy rzut oka” naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, tj. gdy zarzuty sformułowane w skardze kasacyjnej są zasadne i nie ma potrzeby rozstrzygać jakichkolwiek, a zwłaszcza istotnych zagadnień prawnych.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).